

Personaltäthet

Bilaga 2 - Fritidshem

Innehåll

Personaltäthet	3
Grundbemanning	3
Elevantal och årsarbetare	5
Volymtimmar	6

Personaltäthet

Barn- och ungdomsförvaltningen mäter personaltäthet i kommunal och fristående förskole- och fritidshemsverksamhet. I denna rapport redovisas olika mått för personaltäthet på kommunnivå, för både kommunal och fristående fritidsverksamhet. Mätningen sker två gånger per år. Mättillfällena är april och september månad, med undantag för mätning i mars våren 2022. Resurspersoner som arbetar med barn i behov av särskilt stöd är exkluderade i benämningen grundbemanning.

Grundbemanning

Personaltäthet är ett nyckeltal som visar på förhållandet mellan hur många elever i fritidshemmet det går på varje årsarbetare. Antalet årsarbetare grundar sig i enhetens grundbemanning, dvs antal årsarbetare som arbetar i elevgrupp på enheten. Resurspersonal är inte inkluderad i grundbemanning men i totalbemanningen. I dagsläget finns en utmaning i bearbetningen av nyckeltalen för personaltäthet vad gäller framtagning av grundbemanning. De uppgifter som grundbemanningen baseras på tas fram av varje enskild skolenhet, vilket innebär att olika bedömningar kan göras vid beräkning av vad som ingår grundbemanning. Förvaltningen ser över användningen av olika nyckeltal för att skapa tydligare jämförelser inom och mellan olika ärenden.

Exempel

- 5 personer arbetar på fritidshemmet Blåbäret
- 3 av 5 arbetar heltid, 1,00 tjänst.
- 2 av 5 arbetar deltid 25 % endast på fritidshemmet, 0,25 tjänst

En anställning på ett fritidshem motsvarar inte en heltid då verksamheten endast är öppet före- och efter skolans tider. Det innebär att personal som är heltidsanställda även har del av tjänst på grundskola. Fritidshemmet Blåbäret har öppet följande tider:

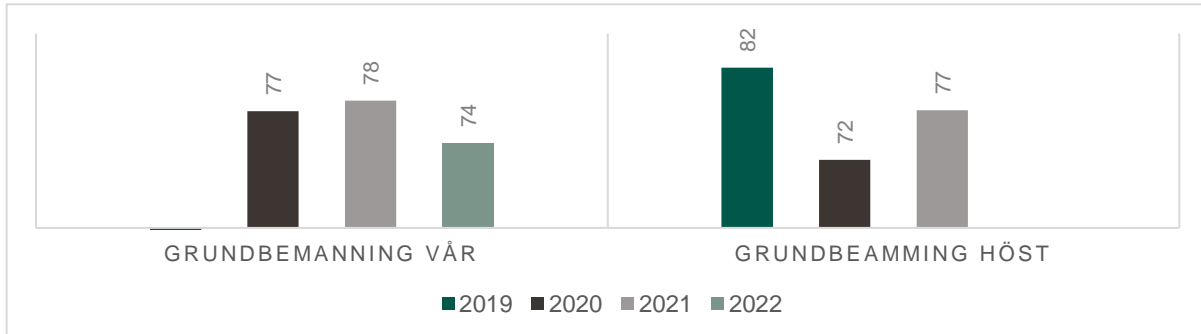
06:00-08:00
13:00-18:00

De 3 som arbetar heltid är på fritidshemmet mellan 13:00-18:00 = 5 h
De 2 som arbetar 25% öppnar och är på fritidshemmet mellan 06:00-08:00 = 2 h
Det innebär följande för grundbemanningen, omräknat i heltidstjänster:

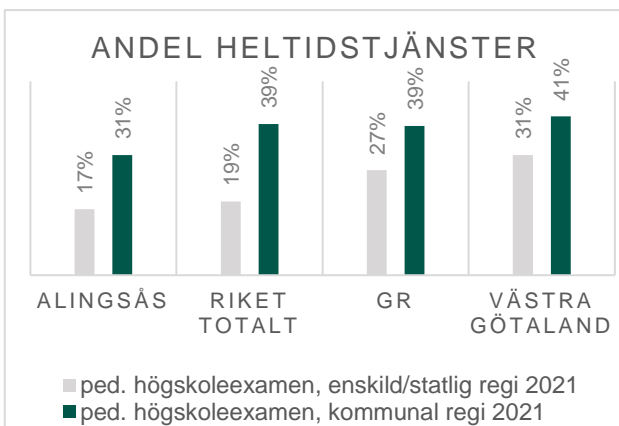
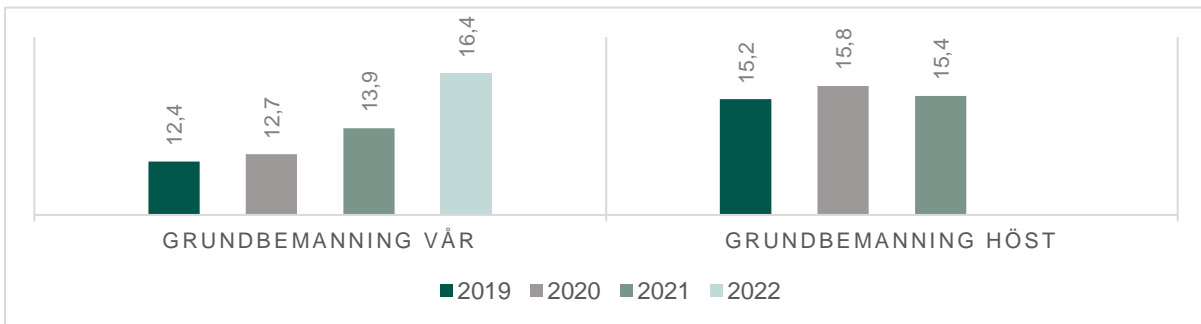
- 3 gånger (5h av 8h = 0,625) = 1,875 heltidstjänster
- 2 gånger 0,25 = 0,5 heltidstjänster
- Resurspersonen exkluderas i grundbemanningen

Grundbemanning för fritidshemmet Blåbäret = 2,375 heltidstjänster.

Grundbemanningen skiftar mellan vår och höst i de kommunala fritidsverksamheterna, men i snitt på ett helår ligger grundbemanningen på runt 74-78 årsarbetare per år.

De fristående verksamheterna har ökat antalet årsarbetare under våren de senaste fyra åren och har i dagsläget något högre antal i sin grundbemanning jämfört med höstterminen.

Vid en jämförelse av andelen personal¹ med pedagogisk högskoleexamen² 2021 inom GR, riket och Västra Götaland har Alingsås en lägre andel utbildad personal både inom såväl kommunal som enskild regi. I kostnadsjämförelsen för förskola och skola 2021 visade siffrorna att Alingsås under 2020 hade en lägre personalkostnad gentemot jämförelsekommunerna vilket kan vara en effekt av att det är lägre andel personal med pedagogisk högskoleexamen inom både kommunal som enskild regi.

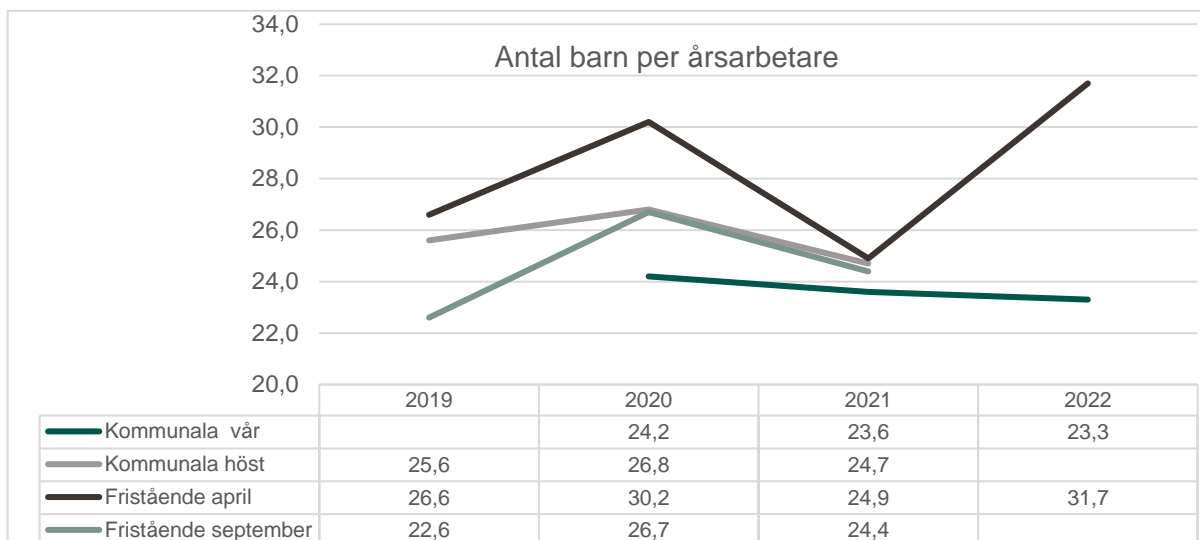
¹ Diagrammet visar antalet heltidstjänster omvandlat efter tjänstgöringsgrad.

² Pedagogisk högskoleexamen: personal med fritidshemslegitimation, förskollärlärolegitimation och lärare med legitimation.

Förvaltningen planerar för att på sikt öka kompetensen i personalgruppen på fritidshemmen och höja kvaliteten i verksamheten genom en samverkan med arbetstagarorganisationerna. Det är ett gemensamt arbete i Göteborgsregionen där målet är att fastställa en befattningspalett över vilka befattningar som ska användas i fritidshemmet.

Elevantal och årsarbetare

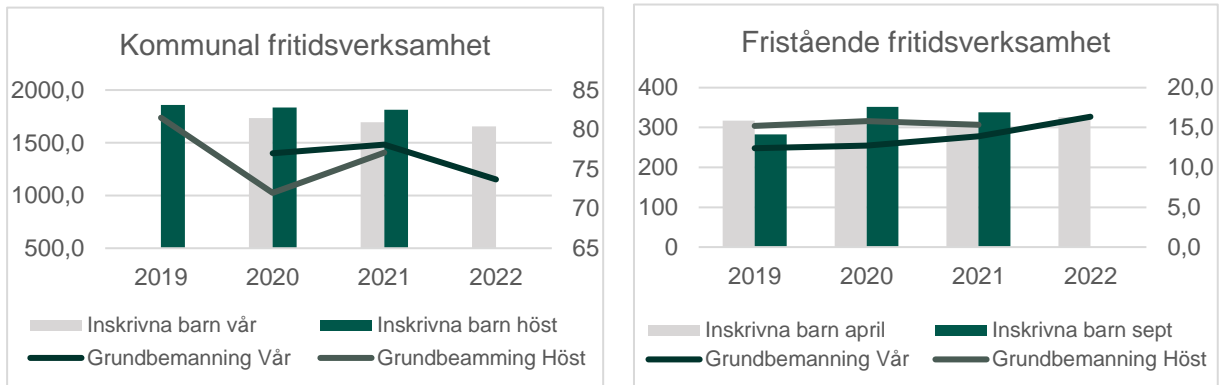
Kommunal fritidsverksamhet har under vårterminerna 2020-2022 ett snitt på 23,7 elever per årsarbetare medan de fristående fritidshemmen har ett snitt på 28,9 samma period. Medelvärdet för personaltätheten har skiftat mellan åren för de fristående verksamheterna medan det är mer jämt för kommunal verksamhet. Kommunal verksamhet har en högre personaltäthet varje mätning som gjorts på våren, och ligger våren 2022 på ett medelvärde av 23,3 elever per årsarbetare medan de fristående verksamheterna har ett medelvärde på 31,7 elever per årsarbetare.

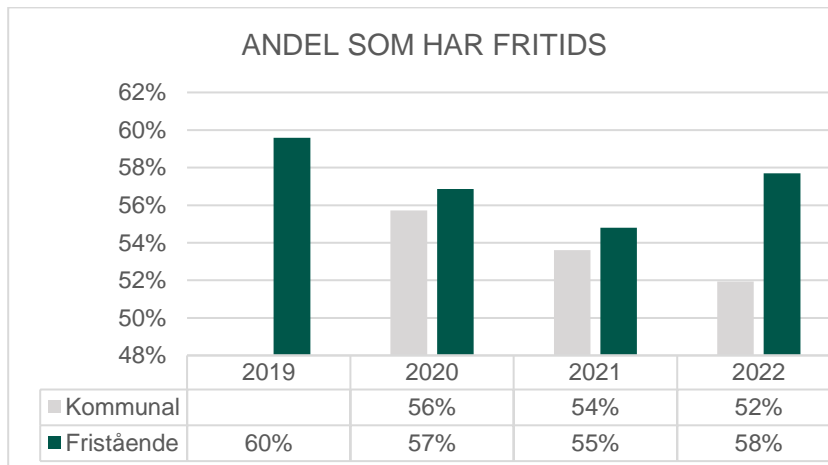
Antal inskrivna barn i fritidshem				
	Kommunal verksamhet		Fristående verksamhet	
	Vår	Höst	Vår	Höst
2019		1858	317	283
2020	1735	1833	319	352
2021	1695	1812	314	338
2022	1655		326	

De fristående fritidsverksamheterna har även ett ökat antal inskrivna elever jämfört med samma period föregående år. Samtidigt har antal elever i kommunal fritidshemsverksamhet minskat.

För att få en högre personaltäthet behöver det finnas fler pedagoger per elev. I diagrammen nedan syns förhållandet mellan antalet inskrivna elever och antalet årsarbetare. För att få en högre personaltäthet behöver kurvan för årsarbetarna öka om antalet elever förblir samma eller sjunker. Rikssnittet 2020 var 20,1 elever/årsarbetare i kommunal fritidsverksamhet och 22,5 elever/årsarbetare i fristående.

Under våren 2022 är det 52% av F-6 eleverna som även går på fritids i kommunal fritidsverksamhet, medan det är 58% hos de fristående verksamheterna. I tabellen nedanför syns andelen elever i F-6 som har fritidshem över en fyra års period. Generellt går andelen elever på fritidshem ner för varje år men 2022 ökar andelen elever på de fristående fritidshemmen.

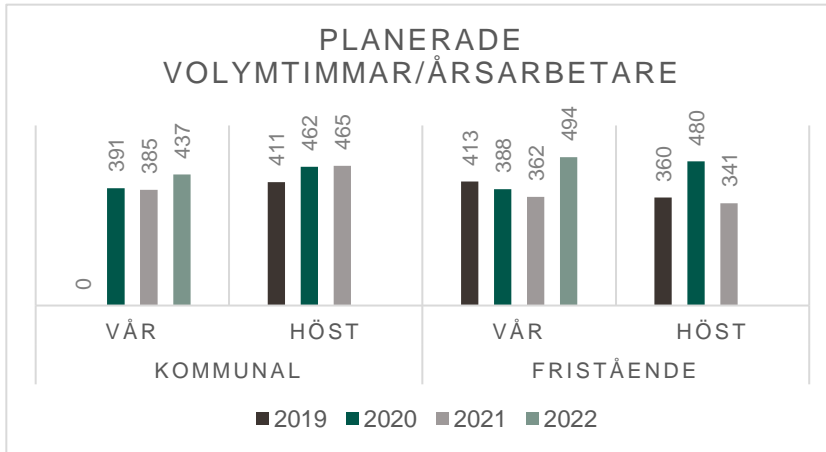

Volymtimmar

Volymtimmar visar den genomsnittliga volymtimmen per barn eller årsarbetare per vecka

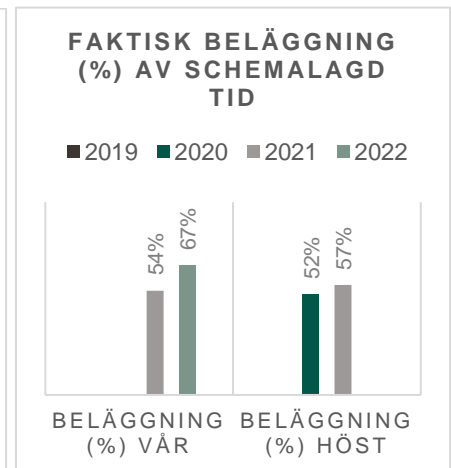
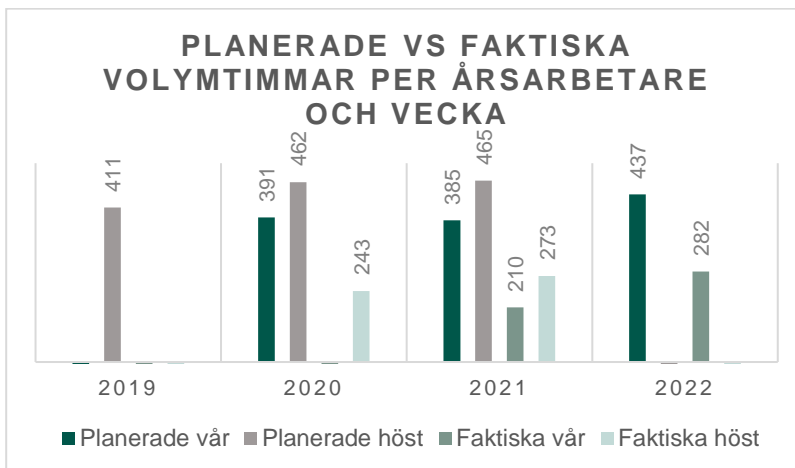
Volymtimmar per elev är den totala schemalagda elevtiden på fritidshemmet dividerat med antalet elever. Volymtimmar per årsarbetare är den totala schemalagda elevtiden på fritidshemmet dividerat med antalet årsarbetare (grundbemanning).

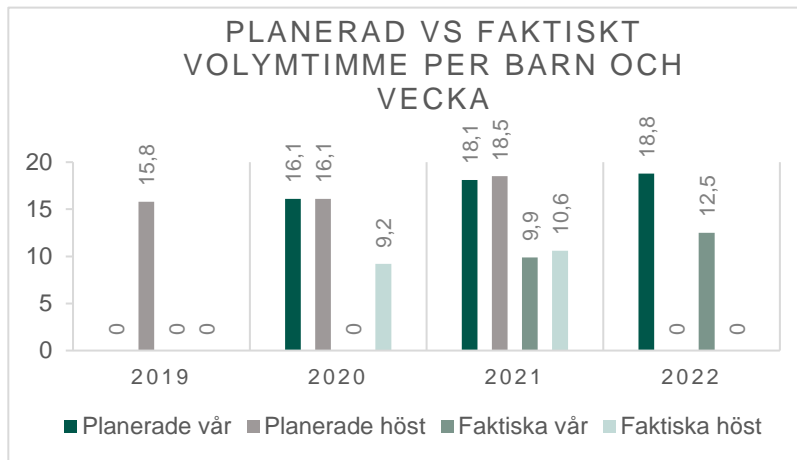
Tabellen visar de planerade volymtimmarna per årsarbetare och vecka över en fyraårsperiod. Det som sticker ut mest är att volymtimmarna för de fristående årsarbetarna ökat mycket jämfört med förgående års samma period.

Relationen mellan de planerade och faktiska volymtimmarna kan endast ses för de kommunal fritidsverksamhet, då underlag för mätningen inte finns tillgänglig för de fristående verksamheterna.

Förvaltningen konstaterar att differensen mellan de faktiska volymtimmarna i relation till de planerade volymtimmarna under våren 2022 ökar i jämförelse med vår 2021. Beläggningsprocenten på de kommunala fritidshemmen har ökat med tio procent under hösten 2022 i jämförelse med hösten 2021.

Motsvarande utveckling ses på den genomsnittliga volymtimmen per elev. De planerade timmarna är marginellt högre medan de faktiska timmarna ökat jämfört med både höst- och vårtermin tidigare år.